

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

İNSANLIĞIN DURUMDAN İBRET ALİN

Es-selamu aleykum ve RahmetuLlahi ve Berekatuhu.

Euẓu bi-Llahi mine ş-şeytani r-racim. Bismillāhi r-Raḥmāni r-Raḥīm.

Ve s-salatu ve s-selamu ‘ala Rasulina Muhammed’in Seyyidi l-evveline vel ahirin.

Meded yā ResūlaLlāh, meded yā Sādāti ‘Ashābi ResūliLlāh, meded yā Meşāyihinā,

Destur Mevlāna Şeyh Abdullāh el-Fa’iz ed-Dağistāni, Şeyh Muhammed Nazım el-

Hakkani. Meded. Tarikatuna es-Sohbe vel hayru fil Cemiyeh.

Bismi Llāhi r-Raḥmāni r-Raḥīm:

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا

‘Kul sîrû fi-l-ardi fenzurû’, ‘De ki: Yeryüzünde gezin de, ve ibretle bakın.’ (Kur’ân 27:69). Allah Azze ve Celle buyuruyor; “Yeryüzünde yürüyün, bakın, gördüğünüz şeylerden de ibret alın.” Gördüğümüz kadarıyla şu dünyanın ve insanların hâlinde, insanlığa dair hiçbir şey kalmamış. Herkes insanlıktan çıkmış. Hacı Anne derdi ki; “İnsan kendisinde ne yoksa, en çok onu metheder.” “Ben dürüstüm” diyen herkes “biz dürüstüz” diyor ama onlarda dürüstlük falan yok. Maalesef bu dünyanın ve insanların hâli budur. Dürüstlük falan kalmamış, emanet diye bir şey kalmamış. Herkes nefesine uyuyor; nefsi ne diyorsa, dürüstlüğü o olduğunu sanıyor. “Benim bildiğim dürüstlük, nefsim nasıl istiyorsa odur,” diyorlar. “Başka kimsenin benim hayatıma karışma hakkı yok. Ben yine istediğimi yapacağım.” Şimdiki insanlar, “Bende kimseye merhamet etmek diye bir şey yok,” diyorlar. Fakirin hakkıymış, başkasının hakkıymış, şuydu buydu hiç umurlarında değil.

Maalesef insanlığın şu anki vaziyeti budur. Onun için, insanlıktan çıkılmış. İnsanlık adalettir; her şeyden önce insanlık merhamettir. Bunlar olmadıktan sonra vahşi hayvanlar insanlardan daha iyidir. Vahşi hayvan yiyecek bir şey bulsa, yer, yatar, yuvarlanıp gider. Kin beslemez. “İleride nasıl daha fazla kişiyi öldüreyim, nasıl daha çok zarar vereyim” gibi bir düşünce hayvanda yoktur. İnsanda ise hem o kin var hem de asla doymak bilmeyen bir nefis var.

Onun için bu zaman maalesef böyledir. Sürüye uyup gidiyoruz; sürüye uyduğumuz için de her şey insana normal geliyor. Hâlbuki normal değil. Onlar yapıyorsa da sen yapma. En büyük hüccet ve delilleri şudur: “İşte başkaları da yapıyor.” Herkes yapıyorsa bile senin yapmaman lazım. Herkes kötülük yapıyorsa sen yapma. Sen kenarda dur, uzak dur; sele kapılma ki sel seni de alıp götürmesin. Sen yerinde dur, hakla beraber ol, dürüst ol. Nefsinin dürüstlüğü üzerine değil, Allah’ın ﷻ emrettiği dürüstlük üzere ol. Nefis, “Her şey benimdir,” der.

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

Vaziyet ortada; dürüst olarak bilinen, yüceltilen insanların bile en sonunda nefislerine uydukları ortaya çıkıyor. Ama yine de “Rezil olduk, rüsva olduk,” deyip utanma diye bir şey kalmamış. “الحياء من الإيمان”, “El-hayâu minel-îmân”; yani utanmak imandandır. Utanmak güzel bir şeydir ama bu dünyanın ve insanların şu hâlinde, utanmayı artık iyi bir şey olarak görmüyorlar. “Kız utanıyor, dışarı çıkmıyor, konuşmuyor,” diyorlar. Hâlbuki utanıyorsa çok iyi bir şey yapıyor. Onlara göre kişi istediğini yapacak, utanmayacak, her türlü şeyi yapacak; işte makbul insan odur. Bu zamanda utanan insan, makbul insan sayılmıyor. Allah ﷻ hâlimize acısın, bize bir kurtarıcı göndersin inşaAllah. Bekliyoruz inşaAllah. Allâh ﷻ tez zamanda bu insanları yeniden insanlıklarına döndürsün inşaAllah. Kendi kendilerine dönecek hâlleri yok; Allâh ﷻ bize bir sahip göndersin, o bize yol gösterecektir inşaAllah.

Ve-min Allahi t-tevfık. El-Fatiha.

Mevlana Şeyh Muhammad Adil er-Rabbani
21 Temmuz 2026 / 07 Safer 1448
Sabah Namazı – Akbaba Dergahı, İstanbul